

Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
17. 6. 2014

5

Dětská a dorostová péče v Královéhradeckém kraji v roce 2013

Children and Adolescents Care in the Královéhradecký Region in 2013

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Královéhradeckém kraji v roce 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči týkající se poskytovatelů zdravotních služeb, personálního zajištění, činnosti a dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu. Údaje jsou členěny podle území. Informace také obsahuje přehled základních ukazatelů lůžkové péče nemocnic.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Královéhradecký region in 2013 contains data about out-patient care concerning provider of health services, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses. Data are presented by territory. Information also contains summary of basic indicators of in-patient care in hospitals.

Podkladem pro zpracování dat o činnosti dětské a dorostové péče byl roční výkaz A (MZ) 1-01, který vyplňuje každá ambulantní ordinace (oddělení, pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost a ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele. Údaje o lůžkové péči dětských oddělení nemocnic byly čerpány z výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu poskytovatelů zdravotních služeb a jeho využití. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví v ČR na rok 2013. Pro výpočty relací na obyvatelstvo byly použity údaje ČSÚ. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Údaje o personálním zabezpečení, činnosti oboru praktický lékař pro děti a dorost a činnosti oboru pediatr specialista a z nich vypočtené ukazatele uvedené v tabulkách, v grafech a komentované v textu se týkají pouze těch poskytovatelů zdravotních služeb, kteří splnili svou zpravodajskou povinnost a odevzdali vyplněný roční výkaz. V roce 2013 bylo odevzdáno 97 % výkazů praktických lékařů pro děti a dorost.

Edice IZK o činnosti oboru dětské a dorostové péči v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části „Publikujeme“.

Personální zajištění a činnost praktických lékařů pro děti a dorost

Ambulantní péči o děti a dorost na území kraje zabezpečovalo ke konci roku 119 ambulantních zdravotnických pracovišť, ve kterých pracovalo 116,62 lékařů a 110,50 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu

pracovníků v průběhu roku, jedná se o součet přepočteného počtu pracovníků za jednotlivé měsíce dělený počtem měsíců sledovaného období).

Ve srovnání s republikovým ukazatelem byl počet lékařů v kraji v přepočtu na obyvatele mírně nadprůměrný (na 10 tisíc osob ve věku do 18 let připadlo v kraji 11,4 lékařů, v ČR 10,4). V jednotlivých okresech se počet lékařů pohyboval v rozmezí 10,3–11,9 lékařů na 10 tisíc dětí a dorostu, relativně nejvíce lékařů bylo v okrese Rychnov nad Kněžnou, nejméně v okrese Jičín. Na jeden úvazek lékaře připadalo v kraji 880 osob ve věku 0–18 let (v ČR 962 dětí a dorostu), v okresech to bylo od 836 v Rychnově nad Kněžnou po 973 v Jičíně. Největší podíl na celkovém počtu ošetření měla ošetření léčebná (73,9 %) a ošetření preventivní (22,3 %), na ošetření v návštěvní službě připadlo 1,0 %. Zbývající ošetření tvořila 2,8 % (vyšetření před nástupem do mateřské školy, prohlídky požadované k přihlášce na školu nebo při nástupu do zaměstnání, vyšetření pro účely sportovní, očkování pro cesty do ciziny).

Počet ošetření se meziročně mírně snížil o 1,6 %. Na jeden úvazek lékaře připadlo v roce 2013 v průměru 5 175 ošetření, v roce 2012 to bylo 5 233 ošetření (v ČR 5 577 v roce 2013), to znamená, že za předpokladu 220 odpracovaných dnů v roce uskutečnil lékař v kraji v průměru 24 ošetření denně (v ČR 25). Nejvíce ošetření na jednoho lékaře bylo v okrese Hradec Králové (5 689) a nejméně v okrese Rychnov nad Kněžnou (4 494).

Na jednoho léčeného pacienta ve věku 0–18 let připadlo v roce 2013 v průměru 5,2 ošetření (v ČR 5,9 ošetření). Preventivní vyšetření jsou nejčastěji poskytována kojencům.

Počet registrovaných pacientů (dětí a dorostu) v kraji na jednoho lékaře byl 930 pacientů. Největší počet registrovaných pacientů na jednoho lékaře vykazuje okres Jičín (983) a nejnižší okres Rychnov nad Kněžnou (831). V České republice bylo v průměru 955 registrovaných pacientů na jednoho lékaře v ambulantní péči.

V ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost bylo v kraji v roce 2013 sledováno 18 120 alergiků, 3 411 dětí a mladistvých z dysfunkčních rodin, 17 dětí a 6 dorostu týraných nebo sexuálně zneužívaných. Praktičtí lékaři pro děti a dorost měli v přímé péči 5 587 nově narozených dětí, z toho 298 s nízkou porodní hmotností (tj. s hmotností menší než 2 500 g). Ve sledovaném roce zemřelo 10 dětí ve věku 0–14 let.

V roce 2013 bylo při roční prohlídce vyšetřeno 5 582 dětí, z nichž bylo kojeno do 6 týdnů 14,3 % (ČR 14,8 %), do 3 měsíců 16,2 % (ČR 16,7 %), do 6 měsíců 25,4 % (ČR 25,1 %), déle než 6 měsíců 38,2 % (ČR 38,5 %) a 5,9 % nebylo kojeno vůbec (ČR 4,9 %).

Významnou skupinou pacientů jsou dispenzarizovaní pro vybrané diagnózy v evidenci u praktického lékaře pro děti a dorost. Jsou to pacienti trpící určitou chorobou pod stálým lékařským dohledem a jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Počet dispenzarizovaných onemocnění v kraji má již několik let vzrůstající tendenci. Na 1 000 registrovaných dětí ve věku do 14 let připadlo 561 dispenzarizovaných dětí (v ČR 412). Nejvyšší relaci vykazuje okres Hradec Králové (683) a nejmenší okres Jičín (355). Nejčastějším důvodem pro dispenzarizaci byly nemoci dýchací soustavy, které tvořily 33,9 % všech dispenzarizovaných onemocnění a nemoci nervové soustavy, které tvořily 17,0 %. Dispenzarizace dětí pro nemoci dýchací soustavy vykazuje pozvolný, trvalý růst. Oproti roku 2000 se počet případů téměř ztrojnásobil.

Počet dispenzarizovaného dorostu na 1 000 registrovaných osob ve věku od 15 do 18 let byl v kraji 969 (v ČR 724). Nejvyšší relace vykazoval okres Rychnov nad Kněžnou (1 262) a nejnižší okres Jičín (687). Nejčastějším důvodem dispenzarizace byly v celokrajském měřítku nemoci dýchací soustavy, které tvořily 27,2 % a nemoci nervové soustavy, které tvořily 23,2 %. Počet případů dispenzarizace dorostu pro nemoci dýchací

soustavy se od roku 2000 více než zdvojnásobil (v roce 2000 to bylo 2 225 případů, 5 792 v roce 2013).

Lůžková péče

V roce 2013 v kraji poskytovalo péči 6 dětských lůžkových oddělení. Pracovalo zde 53,98 lékařů a 243,87 ZPBD. Denně bylo v průměru obsazeno 194 lůžek z celkového počtu 290 lůžek, hospitalizováno bylo celkem 15 781 pacientů a průměrná ošetrovací doba činila 4,5 dne. Samostatné novorozenecké oddělení se v kraji nevyskytuje.

Zpracovala: Vosáhlová Jana

ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové

Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové

telefon: 495 058 321, fax 495 058 322

e-mail: Libuse.Drahokoupilova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

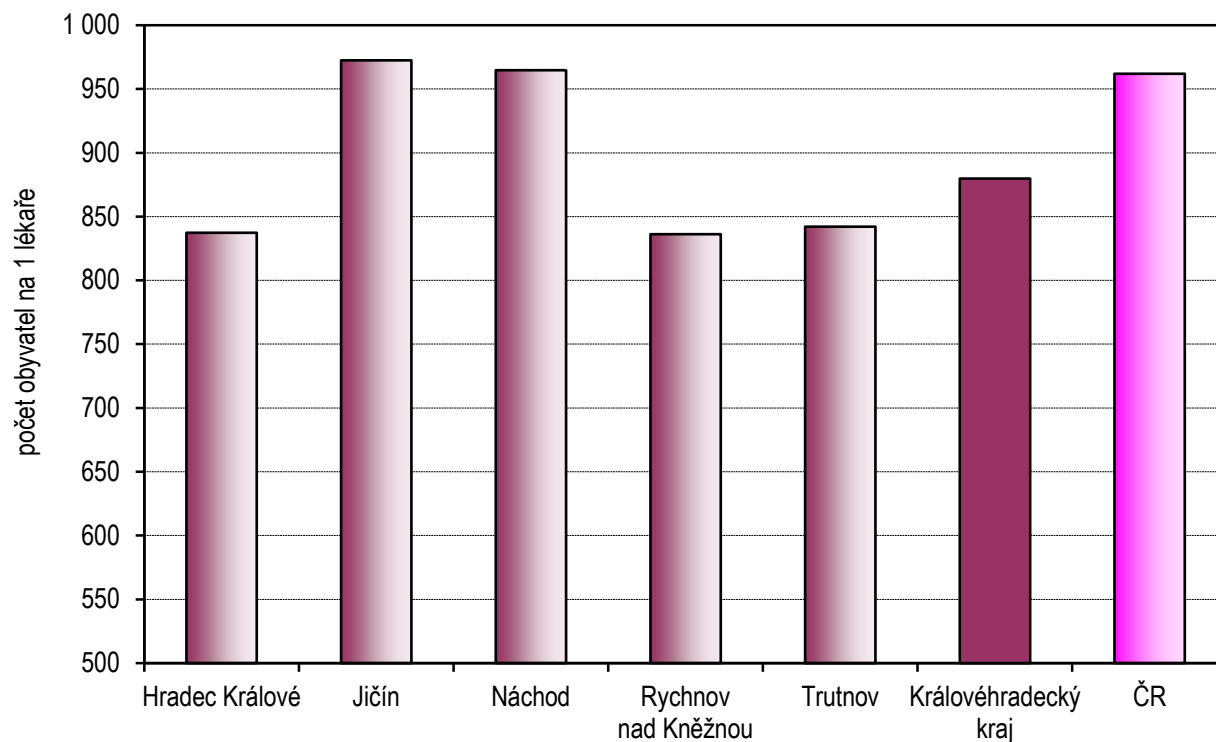
Personální zajištění a počet ošetření v ambulantní péči podle druhu zdravotnického zařízení a podle území

Území	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření		Počet léčených pacientů	Počet registrovaných	
		lékařů	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře		děti (0–14)	dorostu (15–18)
Hradec Králové	36	34,92	31,40	198 672	5 689	36 423	25 326	6 037
Jičín	15	15,00	15,75	76 363	5 091	16 309	11 682	3 059
Náchod	22	22,20	22,40	117 513	5 293	21 726	16 962	4 423
Rychnov nad Kněžnou	18	18,10	16,60	81 335	4 494	16 291	11 913	3 122
Trutnov	28	26,40	24,35	129 587	4 909	25 230	20 602	5 318
Královéhradecký kraj	119	116,62	110,50	603 470	5 175	115 979	86 485	21 959
Česká republika	2 087	2 025,34	1 984,20	11 294 840	5 577	1 923 223	1 548 814	385 859

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21 a

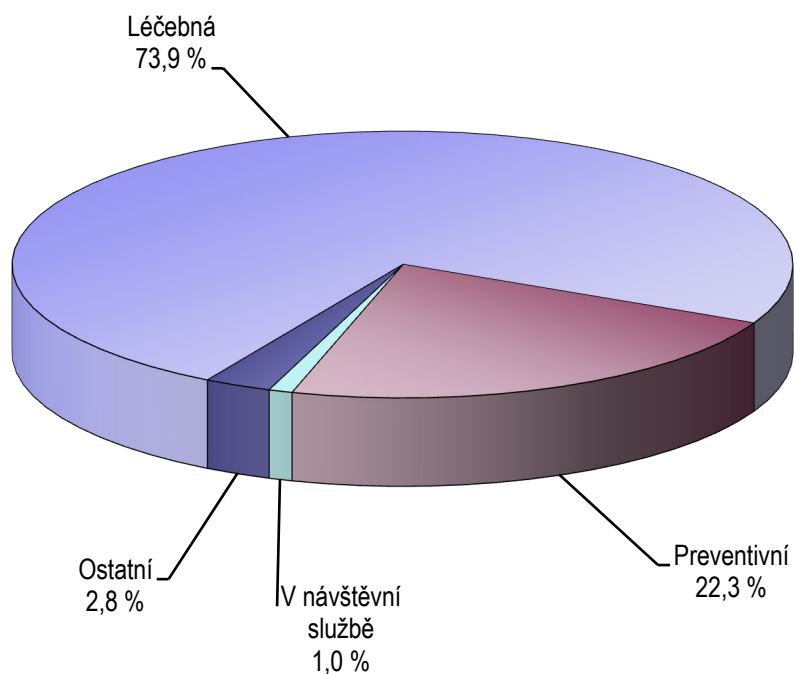
Počet obyvatel ve věku 0–18 let na 1 lékaře v oboru dětská a dorostová péče

Struktura počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem	z toho ošetření - vyšetření v %			Počet léčených pacientů ¹⁾	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Hradec Králové	198 672	74,16	22,06	1,01	36 423	5,5
Jičín	76 363	72,95	19,57	0,95	16 309	4,7
Náchod	117 513	77,33	21,30	0,66	21 726	5,4
Rychnov nad Kněžnou	81 335	67,73	27,09	0,68	16 291	5,0
Trutnov	129 587	74,88	22,34	1,43	25 230	5,1
Královéhradecký kraj	603 470	73,91	22,33	0,98	115 979	5,2
ČR	11 294 840	72,50	23,61	0,95	1 923 223	5,9

¹⁾ Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

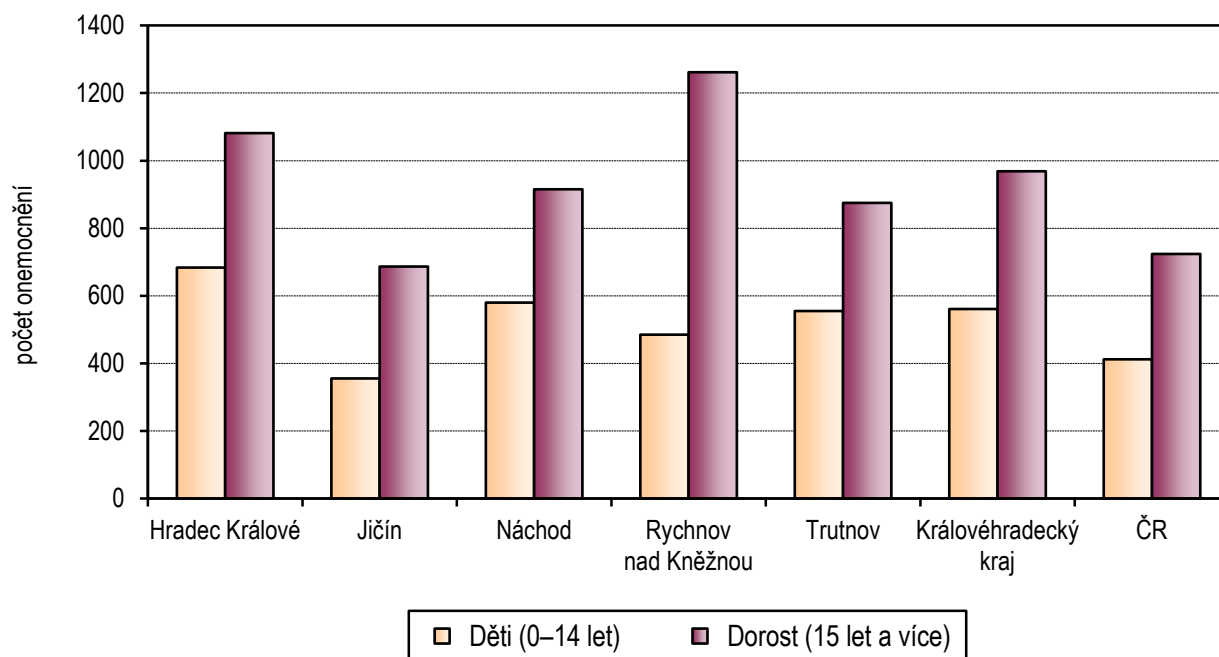
Struktura ošetření - vyšetření podle druhu v roce 2013

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí a dorostu

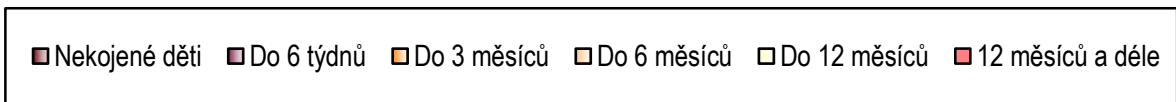
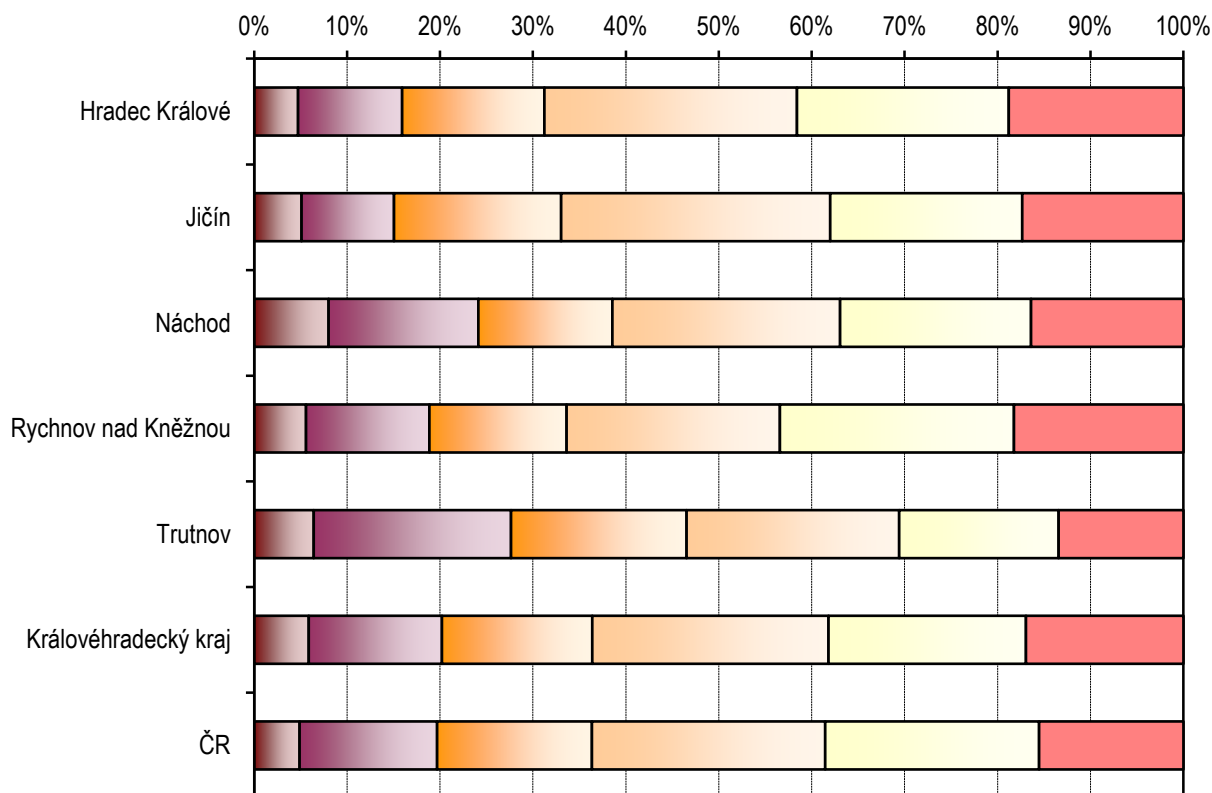
Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	celkem	z toho děti (0–14 let) v %	na 1 tisíc dětí a dorostu
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	4 422	82,65	43,1
II. Novotvary	246	60,98	2,4
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	1 169	75,45	11,4
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	4 955	60,16	48,3
V. Poruchy duševní a poruchy chování	2 323	70,21	22,6
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	13 193	62,53	128,6
IX. Nemoci oběhové soustavy	1 083	47,65	10,6
X. Nemoci dýchací soustavy	22 228	73,94	216,6
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 738	72,90	16,9
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	6 441	74,57	62,8
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	4 821	56,67	47,0
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	4 317	69,70	42,1
XVII. Vrozené vady, deformace	2 834	77,28	27,6
Celkem	69 770	69,52	680,0

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

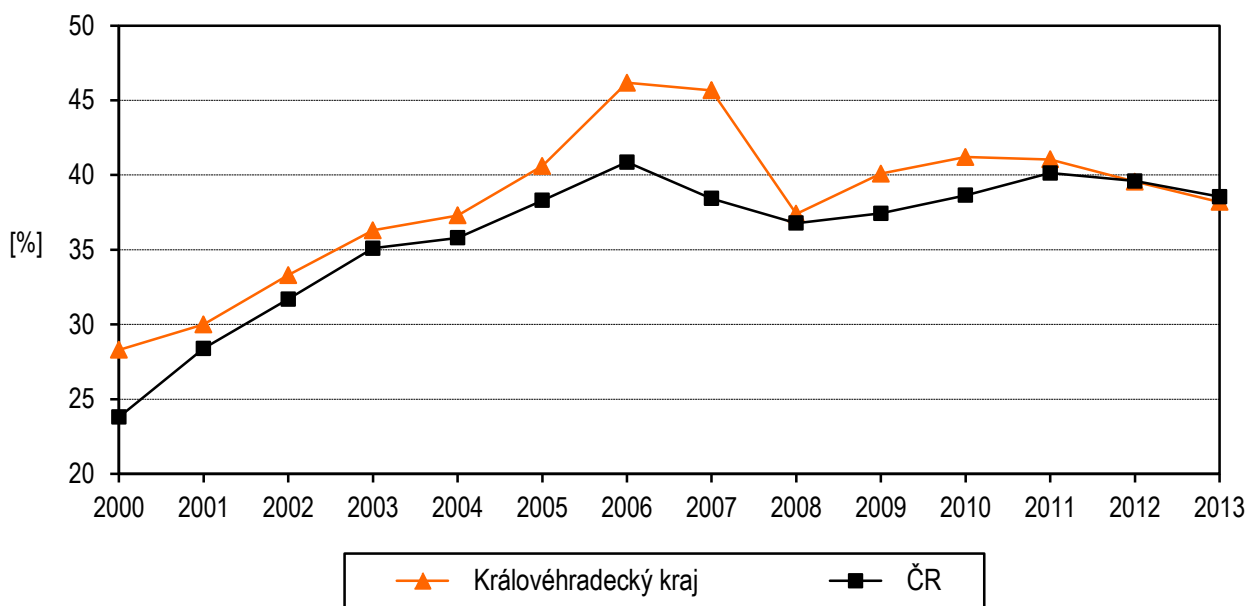
Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc registrovaných pacientů v dětské a dorostové péči

Struktura dětí při roční prohlídce podle délky kojení v roce 2013

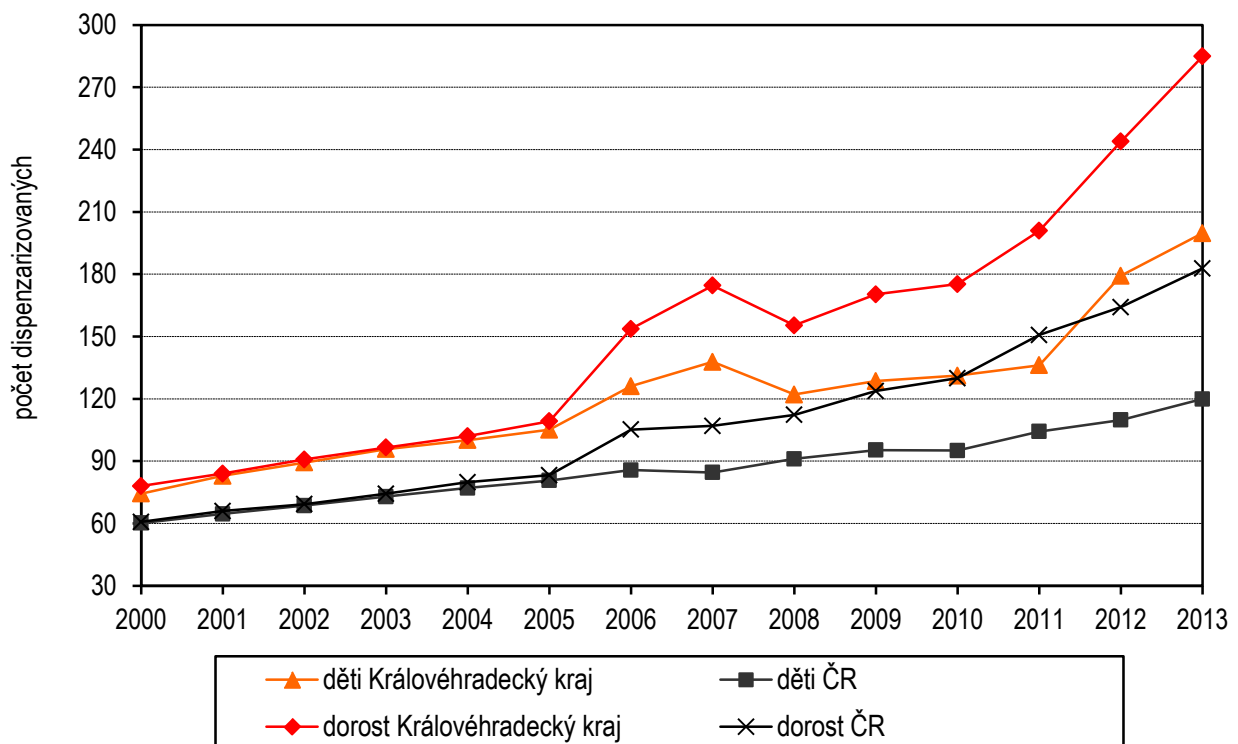
Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

Vývoj počtu dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc dětí a dorostu (0–18 let)

Vývoj počtu dispenzarizovaných dětí a dorostu pro nemoci dýchacích cest v přepočtu na 1 tisíc osob daného věku

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Královéhradecký kraj	ČR
Počet oddělení	6	95
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	53,98	816,49
ZPBD ²⁾ celkem	243,87	2 963,55
Průměrný počet lůžek	290,04	4 191,93
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	194,1	2 750,5
na 1 lékaře	3,6	3,4
Počet lékařů na 100 lůžek	18,68	19,56
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	84,38	71,00
Počet hospitalizovaných	15 781	269 479
Nemocniční letalita (v promilích)	1,5	0,6
Využití lůžek ve dnech	244,3	239,5
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	4,5	3,7
Prostoj lůžek ³⁾	1,9	1,7

¹⁾ Součet úvazků včetně smluvních k 31.12.

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu § 5–§ 21 a zákona č. 96/2004 Sb.

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Hradec Králové

Oblastní nemocnice Jičín a.s.

Oblastní nemocnice Náchod a.s.

Oblastní nemocnice Rychnov nad Kněžnou a.s.

Oblastní nemocnice Trutnov a.s.

Česko-německá horská nemocnice Krkonoše s.r.o., Vrchlabí